

ΚΕΤΕΒΕ

ISBN: 978-625-8770-90-2

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

ketebe.com

Ketebe Yayınları: 1756

Deneme

Yayın Yönetmeni

Furkan Çalışkan

Yayıma Hazırlayan

Nurşen Ağrıdağı

Düzeltili

Alper Çağrı

Kapak

Harun Tan

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

1. BASKI

Ağustos 2026
İstanbul

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 49619

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212 612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Sertifika No: 47939

My Matbaacılık San. ve

Tic. Ltd. Şti. Maltepe Mah.

Yılanlı Ayazma Sk. No: 8/F

Zeytinburnu / İstanbul

Tel: 0212 674 85 28

© Heirs of Roberto Calasso, 2021

First published by Adelphi Edizioni S.p.A., Milano

All rights reserved

© Özgün adı *Allucinazioni americane* olan bu kitabın Türkiye hakkı, The Wylie Agency (UK) aracılığıyla Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ye aittir. İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Amerikan Halüsinasyonları

ROBERTO CALASSO

TÜRKÇESİ
ESMA FETHİYE GÜÇLÜ

KETEBE

Roberto Calasso

İtalyan yazar, yayıncı ve düşünür. 1941 yılında Floransa'da dünyaya geldi. İngiliz Edebiyatı bölümünden mezun oldu. Luciano Foà ve Roberto Bazlen ile birlikte Adelphi Yayınevinin kurucu kadrosunda yer aldı. 1999 yılında yayınevinin yönetim kurulu başkanı oldu. 2015 yılında, uzun yıllar yayın yönetmenliği ve yöneticilik yaptığı yayınevinin sahibi oldu. Kariyeri boyunca yayıncılığın yanı sıra yazarlık faaliyetlerini de sürdürdü. İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca, Latince ve Eski Yunanca dillerini de akıcı şekilde konuşabilen Calasso'nun eserleri yirmiden fazla dile çevrildi. Oxford Üniversitesinde, Karşılaştırmalı Avrupa Edebiyatı Weidenfeld Kürsüsü'nde misafir profesör olarak dersler verdi. 28 Temmuz 2021'de, Milano'da hayata veda etti. Türkçeye tercüme edilen eserleri arasında, *Ka*, *Kasch'ın Yıkılışı*, *Kadmos ile Harmonia'nın Düğünü*, *K. ve Editöre Not* yer almaktadır.

Esma Fethiye Güçlü

İstanbul doğumlu. İngilizce Tarih, İtalyan Dili ve Edebiyatı, Fransız Dili ve Edebiyatı, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı bölümlerinden mezun oldu. Çeşitli eğitim kurumlarında öğretmenlik yaptı. İngilizce, İtalyanca ve Fransızcadan çeviriler yapıyor.

İÇİNDEKİLER

I	Figmentum	9
II	Fosfenlerin Dansı	47
III	Zihnin Tiyatro Sahnesi	69
IV	Gilda'nın Eldiveni	83
V	Camın Arkasında	87
VI	Amerikan Halüsinasyonu	93

On yıllık aralıklarla farklı zamanlarda yazılan bu kitaptaki yazılar, kesintisiz bir dizi olarak art arda okunabilir ya da okunmalıdır. Sadece *Figmentum* ve *Fosfenlerin Dansı* başlıklı iki yazı, bu kitabın baskısından kısa bir zaman önce yazılmış ve daha önce hiç yayımlanmamıştır.

Rear Window (Arka Pencere)
Vertigo (Ölüm Korkusu)

I FIGMENTUM¹

Hitchcock, *Arka Pencere* ve *Ölüm Korkusu*'nun ikiz filmler olduğunu ilk sahnelerinden itibaren net bir şekilde ortaya koymak istemişti. Yine de bu durum, filmin başından itibaren belirsizliğini korur ve kolay kolay kavranamaz; çünkü iki film, aslında birbirinin ters yansımasıdır. Bu ikizliğin izleri, oyuncu kadrosunda bile kendini gösterir. İki filmde de James Stewart ve moda sektöründe çalışan, yorulmak nedir bilmeyen sarışın bir sevgili (Grace Kelly ve Barbara Bel Geddes) rol alır. İki filmde de James Stewart'ın araştırmaya dayanan bir mesleği vardır (ya da geçmişte bu mesleği yapmıştır): maceracı bir foto muhabiri ya da parlak bir dedektif. Aradaki tek fark, *Arka Pencere*'de foto muhabirinin bir an önce hem de en maceralı koşullarda işine dönmeyi arzu etmesi, istifa eden eski dedektifin ise bir daha böyle bir sorumluluğun altına girmeyi istememesidir. O sadece “etrafta gezinir,” başka hiçbir şey yapmaz.

İki filmde de başkahraman, bir kadının evliliğe ikna etmek istediği fakat buna inatla direnen bekâr bir erkektir. İki filmde de ilk diyalog, adamın hareketinin kısıtlı oluşunun etrafında döner; *Arka Pencere*'de kahramanın ayağı alçıdadır,

1 (Lat.) Hayal ürünü, kurmaca. (Çevirmenin Notu)

Ölüm Korkusu'nda ise başı dönmektedir. İki filmin sonu da aslında daha filmin başlarında ima edilmiştir. *Arka Pencere*'de, alçıdan kurtulmayı beklerken bir keratayla kaşıntısını gideren foto muhabirinin keyfi yerindedir. *Ölüm Korkusu*'ndaki eski polis memuru ise dertlidir. Baş dönmesinden yavaş yavaş kurtulmak ister ama bir merdivenin üçüncü basamağına çıkar çıkmaz paniğe kapılır. Oysa aslında normal şekilde hareket edebilmek için polisin verdiği sıkı ve sert korseden kurtulmak üzeredir.